

Новий європейський мікологічний журнал «Mycological Progress»

Бурхливий розвиток молекулярної біології та генетики і біотехнології здавалося б трішки потіснив класичні біологічні науки, призвів до певної переоцінки класичних знань і часткової втрати інтересу до них насамперед з боку інституцій, які фінансують науку. Проте в останні роки з'явилася низка нових мікологічних періодичних видань, що засвідчує новий поштовх у розвитку науки о грибах. Слід згадати журнали «African Journal of Mycology and Biotechnology» (АРЕ, видається з 1993 р.), що вже відзначив десятиріччя, та новіші періодичні видання — «Fungal Diversity» (Гон Конг, НР Китай — з 1998 р.), «Mycena» (Білорусь, Росія — з 2001 р.), «Mycological Progress» (Німеччина — з 2002 р.), «Mycologica Balcanica» (Болгарія — з 2004 р.).

Особливе місце серед журналів, які публікуються в Європі, посідає «Mycological Progress». Періодичне видання Мікологічного товариства Німеччини (Deutsche Gesellschaft für Mycologie) має на титульній сторінці підзаголовок «International Journal of Fungal Science», що підкреслює його міжнародний статус. Це виважене та рефероване видання академічного характеру. Кооперативними товариствами, які асоціюють себе з виданням журналу, виступають Естонське мікологічне товариство, Ліхенологічне товариство Італії, Спілка італійських мікологів, Латвійське мікологічне товариство, Литовське мікологічне товариство, Мікологічна секція Польського ботанічного товариства, Російське ботанічне товариство (мікологічна секція), Всеросійська національна академія мікології, Мікологічна підкомісія Угорської академії наук. Редакційна

колегія, очолювана головним редактором проф. Ф. Обервінклером (F. Oberwinkler), налічує 32 відомих мікологи: R. Agerer (Німеччина), Т. Anke (Німеччина), Т. Aoki (Японія), R. Bauer (Німеччина), М. Berbee (Канада), R. Berndt (Німеччина), Р. Blanz (Австрія), N. Bougher (Австралія), R. Hampp (Німеччина), Н. Hertel (Німеччина), D. Hibbett (США), S. de Hoog (Нідерланди), R. Kahmann (Німеччина), Н. Korting (Німеччина), G. Kost (Німеччина), I. Kottke (Німеччина), L. Lange (Данія), К. Mendgen (Німеччина), К. O'Donell (США), E. Parmasto (Естонія), М. Piepenbring (Німеччина), Н. Prillinger (Австрія), G. Rambold (Німеччина), L. Ryvardeen (Норвегія), J. Sampaio (Португалія), F. Schauer (Німеччина), W. Steglich (Німеччина), G. Steinberg (Німеччина), М. Tretiach (Італія), D. Triebel (Німеччина), R. Watling (Великобританія), Z. Yang (Китай).

Журнал друкує чотири випуски на рік англійською мовою, що вже стала засобом найширшого міжнародного обміну біологічною інформацією. Тематика його досить широка — це науково-дослідницьке мікологічне видання з таксономії та систематики грибів і лишайників, питань їх еволюції, клітинної біології, екології, біотехнології та патології. Широко представлений на VII Міжнародному мікологічному конгресі в Осло (2002), журнал не втратив початкового запалу та набув розвитку, залучає нових цікавих авторів. Це сучасне динамічне видання, яке репрезентує себе на постійно поновлюваному веб-сайті: <http://www.mycological-progress.com>.

Якщо проаналізувати видані десять випусків журналу «Mycological Progress», то можна зазначити, що найбільше статей (26) присвячено питанням молекулярної філогенії. Автори з натхненням вивчають отримані з різних ізолятів або зразків грибів сіквенси ДНК і РНК та будують кладограми, час від часу отримують розбіжності з результатами інших дослідників, спричинені складнощами інтерпретації та мікроеволюційними процесами. Однак загалом слід зазначити, що журнал представляє дуже багато дійсно фундаментальних досліджень. Привертають увагу виважені та ґрунтовні праці з молекулярної філогенії порядку *Exobasidiales* (Begerow, Bauer, Oberwinkler, 2002), родин *Cladoniaceae*, *Stereocaulaceae*, *Icmadophilaceae* та *Baeomycetaceae* (Stenroos, Myllys, Theil, Huynonen, 2002), родів *Lepiota* (Vellinga, 2003) та *Hyaloperonospora* (Göker, Riethmüller, Voglmayr, Weiss, Oberwinkler, 2004), молекулярної еволюції видів *Agaricus* (Geml, Geiser, Roysse, 2004). Вдалим поєднанням різних методів дослідження є публікації з філогенії й таксономії роду *Phylloporia* (Wagner, Ryvardeen, 2002), уточнення систематичної позиції деяких видів роду *Ustilago* (Piepenbring, Stoll, Oberwinkler, 2002), вивчення фено- та генотипу видів *Taphrina*, що паразитують на *Alnus* (Bacigalová, Lopandic, Rodrigues, Fonseca, Herzberg, Pinsker, Prillinger, 2003), таксономії деяких анаморфних грибів групи *Cladosporium* та дослідження їх філогенетичних зв'язків з можливими телеморфами (Braun, Crous, Groenewald, deHoog, 2003).

Багато публікацій (25) також присвячено новим таксонам. Опубліковані нові види належать практично до всіх великих таксономічних груп грибів і

екологічних груп паразитних, сапротрофних, ентомофільних, мікоризних. Майже кожен випуск містить статті по ліхенізованих грибах. Описи таких нових видів, як *Amanita ibotengutake* з Японії (Oda, Yamazaki, Tasnaka, Terashita, Taniguchi, Tsuda, 2002), *Arthonia triebeliae* з Арктики (Zhurbenko, 2002), видів комплексу *Cercospora* з Нової Зеландії (Braun, Hill, 2002), *Laboulbenia phaeoanthes* з району центральної Амазонки (Бразилія) (Arndt, Rossi, Zerm, 2003), *Pythium montanum* з Альп (Nechwatal, Obwald, 2003), *Parasarcopodium ceratocaryi* та *Rhexodenticula elegiae* з Південної Африки (Mel'nik, Lee, Groenewald, Crous, 2004), видів *Xylaria* та *Kretzschmaria* з Коста-Ріки (Rogers, Ju, 2004), можуть зацікавити не лише вузьких спеціалістів.

Іншим морфолого-таксономічним питанням присвячено близько 13 статей, екології грибних організмів — 10, різноманіттю грибів певних екологічних ніш — 8, вивченню біохімії грибів — 8 та біотехнології — 5. Серед цих публікацій особливо ґрунтовними є багаторічні дослідження ектомікоризних грибів (Agerer, 2002; Agerer, Grote, Raidle, 2002; Agerer, Guttlein, 2003; Agerer, Raidle, 2004). Увагу українських мікологів привернуть статті з різноманітності ґрунтових грибів прибережної зони Мертвого моря (Grishkan, Nevo, Wasser, 2003), міксоміцетів плато Колорадо (Novozhilov, Mitchell, Schnittler, 2003), взаємодії арбускулярно мікоризного гриба *Glomus intraradices* з борошністою рослою *Podosphaera xanthii* (Larsen, Yohalem, 2004).

У роботі журналу чітко простежується європейська спрямованість підбору авторів. Проте географія досліджень не обмежується Європою, а пов'язана з вивченням грибів і грибоподібних організмів тропічних областей світу, Австралії, Африки, Нової Зеландії, Південної Америки, Арктики.

Багатьом читачам будуть до вподоби прекрасна поліграфія, формат журналу А4, а також великі, гарної якості рисунки та фотографії, які ілюструють таксономічні статті. Журнал відкритий для мікологів різних країн, що пропонують для публікації оригінальні матеріали завершених досліджень англійською мовою зі стандартними посиланнями, набраними курсивом видовими назвами, стандартними скороченнями прізвищ авторів грибів (Kirk, Ansell, 1992), величинами у СІ стандарті, номенклатурою ензимів за міжнародним стандартом, депозитованими у базах даних EMBL, TreeBASE новими даними з молекулярного секвенування та ін. Багатьом мікологів має привабити той факт, що редакція підтримує та заохочує авторів, які подають ілюстрації, не обмежує їх кількість, дозволяє їх максимальний розмір у межах 17 × 24 см. Рукописи статей, які надсилаються головному редактору, проходять ретельне та вимогливе рецензування, а згодом, після публікації, автор отримує 50 копій своєї статті.

Т.В. АНДРІАНОВА

член виконавчого комітету Міжнародної
мікологічної асоціації,
секретар Європейської мікологічної асоціації